

Yedi kardeşe yedi farklı sınav sistemi!

GÜLİZAR BAKİ
19/06/2010

Son 20 yılda eğitim ve sınav sisteminde devrim niteliğinde değişiklikler yapıldı. Özellikle 1999'dan bu yana neredeyse her sene ayrı bir sistem uygulandı.

İlki 1991'de sınava giren Süt ailesinden 7 kardeş de bu zorlukları yaşayanlardan. Onların hikâyesi, yapboz oyununa dönen eğitim ve sınav sisteminin trajedisini anlatıyor.

Milyonlarca öğrenci bugün üniversitede okumak için ter döküyor. Üç aşamalı yapılan sınava girenlerin kafası bir hayli karışık. Sorular da, sonuçlar da herkes için büyük bir sürpriz olacak. Aslında Türk öğrencisi sürprizlere alışık. O kadar ki sistemde yapılan son dakika gelişmeleri bile artık şaşkınlığa sebep olmuyor. Çünkü son 20 yılda eğitim ve sınav sisteminde baş döndürücü değişimler yaşandı. Özellikle 1999'dan sonra sınava giren kardeşlerin her biri, diğerinden farklı bir sistemle karşılaştı. Tıpkı Süt ailesi gibi. Önceki yıllarda 6 kardeşi üniversite sınavına giren Furkan Süt, sınav için tüm hazırlıklarını tamamlamış. Kendisine de çok güveniyor; ancak sisteme güvendiği söylenemez. Yap-boz tahtasına dönen sınav sisteminden hemen herkes muzdarip. Kimileri sınav sistemini 'göçebe' kelimesiyle tanımlıyor. Tabii ki öğrenciler yine de umudunu yitirmiş değiller, kendileri için olmasa bile kardeşleri ve belki de çocukları için yerleşik bir sistem hayal ediyorlar. g.baki@zaman.com.tr

Öğretmen olmasam yeni sistemi anlamazdım

Mine Süt Bulut (1981), İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi'ni bitirmiş ve o da abisi gibi bir dershanede öğretmenlik yapıyor. İki basamaklı sınav sistemine son kez girenlerden (1998). Mine Süt, liseye başladığında kredili sistem kaldırılmış. "Eğer dershane öğretmeni olmasam sistem hakkında bu kadar ayrıntı bilemezdim." diyor.

Soru sayısı son anda değişince iki soruyu atladı

Saray Süt (1982), üniversite sınavına 2000'de girmiş. Tekli sınav sistemine geçildikten bir yıl sonra. O yıl neye göre tercih yapılacağını bilmediği için büyük bir karmaşa yaşamış. Tercih sırasında da epey stres yaşadığını hatırlıyor. Sınavda sistem değişikliğinden dolayı yaptığı hatayı hâlâ unutamıyor: "Bir önceki sene 88 soru sorulduğu için ben de son sayfadaki 88. soruyu çözüp kitapçığı kapattım. Meğer sayfanın arkasında iki felsefe sorusu daha varmış. 90 soruya çıkartılmış." Neyse ki birinci tercihi olan Marmara Üniversitesi İletişim Fakültesi'ni kazanmış. Kendisinden sonra 4 kardeşi daha sınava girmiş olsa da yapılan değişiklikleri takip edemediğini söylüyor.

Sistem değişince o da sayısalda eşit ağırlığa geçti

Elfide Süt (1986) de tekli sınav sistemi döneminde üniversiteye girmiş. Yıl 2004. Onun döneminde puanlama sisteminde değişiklik yapılmış. Dolayısıyla aldığı puanla nereyi tercih edebileceğini

bilememiş. Boğaziçi Üniversitesi Edebiyat bölümünü kazanmış. Süt, lisedeyken bazı bölümler sözel puan türünden vazgeçerek eşit ağırlığa göre öğrenci almaya başlamış. Kendisi de bu sistem değişikliği sebebiyle sayısalardan eşit ağırlığa geçmiş. Soru sistemi değiştiği için evdeki üniversite hazırlık kitaplarının hiçbirini kullanamamış.

Sınav çıkışında bayıldı

Hülya Süt (1988), kardeşi Rukiye ile aynı yıl sınava girmiş. Hülya, sözel öğrencisi olduğu için yeni sistemin kendisini çok etkilemediğini söylüyor. Hülya, "Çalışan her halükarda yapabilirdi." diyor. Sınav öncesi çok etkilenmediğini düşünüyormuş ama çıkışta bayılmış. İlk yıl o da tercih yapmamış. 2007'de Safranbolu el sanatları bölümüne girmiş.

ilk yılında tercih yapmadı

Rukiye Süt (1989), 2006 yılındaki sınava girmek için çalışmaya başladığında dönem ortasında sistem değiştirilmiş. İki aşamalı bir sınav yapılmış. Lise eğitimi boyunca soru çıkmayacak diye önemsenmeyen birçok konu sınav müfredatına girmiş. Rukiye de apar topar bu konulara çalışmaya başlamış. Ne kadar puan alacağını ve nereye girebileceğini kestiremediği için de ilk yıl tercih yapmamış. 2007'de tekrar sınava girmiş. Sistemi biraz olsun kavradığı bu yıl Uludağ Üniversitesi Sınıf Öğretmenliği'ni kazanmış.

Sonuçta sistem gelir geçer, biz işimize bakarız

Süt ailesinin üniversite sınavı serencamı Aydın Bey'le başlayıp 5 kız kardeşten sonra bir erkekle, Ahmet Furkan Süt (1992) ile son buluyor. Furkan, abi ve ablalarından bambaşka bir sistemde sınava giriyor. Soru ve sınav sayısı farklı, soru tarzı değişik. Dolayısıyla büyüklerinin sınav tecrübesinden faydalanamıyor. Allah'tan o, "Herkes girdiği için sorun yok. Sonuçta bir sıralama sınavı." diyecek kadar kendinden emin. Furkan, dönem ortasında sınav sisteminin değiştiği ilan edilince sinirlerinin bozulduğunu söylüyor. Ama sisteme takılıp kalmamış. Diyor ki "Sonuçta sistem gelir geçer bir işimize bakarız."

Sınav sistemi yap-boz tahtası gibi

Aydın Süt (1974), üniversiteye 1991'de girmiş. O zamanlar ÖSS ve ÖYS olmak üzere ikili sınav sistemi uygulanıyordu. Aydın Bey için ilk sistem değişikliği lise birinci sınıfta İngilizce zorunlu dersmiş, ikinci sınıfta ise bakan değişmiş ve seçmeli olmuş. Üçte yine bakan değiştiği için İngilizce tekrar zorunlu olmuş. Süt, İstanbul Edebiyat Fakültesi mezunu. 15 yıldır bir dershanede öğretmen olarak çalışıyor.

Sistem değişikliklerini hem kardeşleri hem de öğrencileri dolayısıyla yakinen biliyor. Her değişikliğin, beraberinde bilinmezlik ve tedirginlik getirdiğini söylüyor. Türkiye'nin her fırsatta övündüğü genç neslin yapboz tahtasına döndürülmesini "plansızlık ve uzun vadeli düşünmemek" olarak yorumluyor.